

Chronologie oktober 1989

De aanloop naar de val van de Muur

[Achtergrond](#) - 10 mei 2014

Duizenden DDR-burgers vluchtten via Praag naar de BRD. Voor het DDR-regime werd de situatie steeds onhoudbaar. Maar nog steeds was ondenkbaar dat een maand later de Muur zou vallen. De belangrijkste gebeurtenissen van oktober 1989:

Zondag 1 oktober - Zo'n 6.800 DDR-burgers reizen vanuit de West-Duitse ambassades in Praag en Warschau naar de BRD. De treinen rijden door de DDR, onderweg proberen andere Oost-Duitsers op de treinen te springen. De dagen erna verzamelen zich duizenden nieuwe DDR-vluchtelingen bij de ambassade in Praag. De Tsjecho-Slowaakse politie probeert dit te verhinderen.

Maandag 2 oktober - In Leipzig doen 20.000 demonstranten mee aan de grootste *Montagsdemonstration* tot dan toe. DDR-veiligheidsdiensten grijpen met geweld in. In Oost-Berlijn wordt de oppositiegroepering Demokratischer Aufbruch opgericht. [Oprichtingsverklaring Demokratischer Aufbruch >>](#)

Maandag 2 oktober t/m donderdag 9 november - In de Gethsemanekirche in Oost-Berlijn begint een geweldloos protest tegen de DDR-regering, de *Mahnwache*, waarbij mensen bidden en kaarsen branden. De kerk blijft nu dag en nacht open en wordt door duizenden bezocht. [Dominee Albani van de Gethsemanekirche over de Mahnwache >>](#)

Dinsdag 3 oktober - De DDR-regering zet het visumvrij reizen naar Tsjecho-Slowakije stop.

Woensdag 4 oktober - De 7.600 DDR-burgers die zich bij de West-Duitse ambassades in Praag en Warschau hebben verzameld, worden met speciale treinen door de DDR naar de BRD vervoerd. Stations en sporen in de DDR worden bewaakt om te voorkomen dat nog meer mensen op de treinen springen. In Dresden, waar de trein doorheen rijdt, komt het tot de gewelddadigste confrontatie sinds juni 1953. [Documentaire over de gebeurtenissen in Dresden >>](#)

Zaterdag 7 oktober - Met grote militaire parades viert de SED-partijtop in aanwezigheid van onder andere Sovjetleider Michail Gorbatsjov het 40-jarig bestaan van de DDR. Gorbatsjov pleit openlijk voor hervormingen in de DDR. In meerdere steden gaan tienduizenden mensen de straat op om tegen het regime te

demonstreren. In Oost-Berlijn draaien protesten uit op een veldslag met de politie. [West-Duitse journaal over viering 40 jaar DDR >>](#)

Zondag 8 oktober - In Berlijn en Dresden vinden grootschalige protesten plaats tegen het regime. Met geweld worden deze uit elkaar geslagen. In Dresden wordt burgerprotestbeweging Gruppe der 20 opgericht die in gesprek gaat met de lokale SED-leiding. Het is voor het eerst dat er een dialoog tussen een burgerprotestbeweging en het DDR-regime plaatsvindt. [West-Duitse journaal over protesten in de DDR >>](#)

Maandag 9 oktober - In Leipzig gaan bij de *Montagsdemonstration* maar liefst 70.000 mensen de straat op. Zij roepen 'Wir sind das Volk - keine Gewalt' (Wij zijn het volk - geen geweld). De demonstranten vrezen een gewelddadig confrontatie met de politie. Maar de overheid, overdonderd door het massale protest, grijpt niet in. [Filmbelden Montagsdemonstrationen >>](#)

Woensdag 11 oktober - De SED-top geeft na een crisissitting van twee dagen voor het eerst toe dat ze fouten heeft gemaakt en biedt de bevolking een dialoog aan.

Zaterdag 14 oktober - Oost-Duitsers die zijn gearresteerd tijdens de festiviteiten van het 40-jarig bestaan van de DDR worden vrijgelaten. De 50.000e Oost-Duitse vluchteling passeert de Duits-Hongaarse grens. In Berlijn wordt de tweede bijeenkomst van protestbeweging Neues Forum gehouden.

Maandag 16 oktober - In de *Montagsemonstration* te Leipzig lopen meer dan 120.000 mensen mee. Zij roepen leuzen als 'Wir sind das Volk', 'Pressefreiheit' en 'Gorbi'. Wederom wordt er van hogerhand niet ingegrepen.

Woensdag 18 oktober - DDR-leider en SED-voorzitter Erich Honecker moet aftreden om plaats te maken voor Egon Krenz. Krenz geeft in een toespraak openlijk toe dat de SED de situatie in de DDR de laatste maanden niet goed heeft ingeschat. [Honeckers aankondiging van zijn aftreden op de Duitse radio >>](#)

Maandag 23 oktober - Terwijl in Leipzig met 300.000 mensen de grootste *Montagsdemonstration* tot dan toe plaatsvindt, geven verschillende oppositiegroeperingen in Berlijn hun eerste persconferentie.

Donderdag 26 oktober - Kanselier Kohl en DDR-leider Krenz voeren hun eerste telefoongesprek en spreken af contact te houden. In de Oost-Duitse steden Rostock, Erfurt, Gera, Schwerin, Dresden, Halle, Neubrandenburg en Chemnitz gaan volgens de Stasi, de Oost-Duitse geheime dienst, alleen vandaag al 160.000 mensen de straat op. Zij eisen vrije verkiezingen, de toelating van oppositiepartijen en de vrijheid om te reizen. [Transcript telefoongesprek Krenz en](#)

[Kohl >>](#)

Vrijdag 27 oktober - Het DDR-regime maakt bekend dat gevangenen die vanwege een vluchtpoging naar het Westen of deelname aan een demonstratie opgesloten zitten, amnestie krijgen.

Zaterdag 28 oktober - In Greiz (Thüringen) vindt de eerste demonstratie tegen het SED-regime plaats die door het SED-regime is goedgekeurd. De man die de aanvraag had ingediend, wilde daarmee voorkomen dat het weer op een gewelddadige confrontatie zou uitdraaien. Dat lukt, de demonstratie verloopt vreedzaam.

[Lees verder bij Chronologie november 1989 >>](#)

[Lees ook Chronologie september 1989 >>](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2840/chronologie-oktober-1989>